

היבטים לשוניים בפרשת חיי-שרה סט

הערות לקריאה נכונה בפרשת חיי-שרה ובהפטרות ובקריאת שבת מנחה ושני וחמישי של תולדות.

כג ד גַּר-וְתוֹשֵׁב אָנֹכִי: טעם טפחא בתיבת אָנֹכִי
כג ה לֹא־מָר לוֹ: הטעם במ"ם הוא לא נסוג.
כג ט בְּתוֹכְכֶם: כ"ף ראשונה בשווא נע ולא בחטף.
כג יב עַם הָאָרֶץ: המילה עַם במרכא ואינה מוקפת.
כג יח לְמִקְנֶה: הנו"ן קמוצה. בְּכָל בָּאֵי שְׁעַר-עִירוֹ: טעם טפחא בתיבת בְּכָל
כד ג בָּה': אין להשמיע את האל"ף של שם ה', יש לקרא כאילו כתוב בְּדוֹנִי
כד ו הַשֹּׁמֵר לְךָ: הטעם בשי"ן והמ"ם סגולה¹.
כד ט וַיִּשְׁבַּע לוֹ: טעם נסוג אחור לשי"ן. עם זאת יש געיא בבלי"ת למנוע בליעת העי"ן הגרונית.
כד יב עַם אֲדָנִי אֲבָרְהָם: טעם טפחא בתיבת עַם
כד כא מִשְׁתָּאָה: האל"ף בצירי. לְדַעַת: ברביע²
כד כה גַּם-תִּבְּן גַּם-מִסְפּוֹא רַב עֲמִנּוּ: תיבת רַב במונח
כד לג וַיּוֹשֶׁם: (לפי הקרי) השי"ן בפתח.
כד מג וְאַמְרָתִי: במלרע
כד מז יִלְדֶה-לוֹ: העמדה קלה ביו"ד מפני הגעיה והלמ"ד אחריה בשווא נע
כד ס וַיִּבְרָכוּ: הרי"ש בשווא נע ולא בחטף. וַיֹּאמְרוּ לָהּ: טעם נסוג אחור ליו"ד. וַיִּירָשׁ: וא"ו החיבור מנוקדת בשווא נע,
לשון עתיד
כד סז הָאֱלֹהִים: ההטעמה באל"ף ולא בה"א הראשונה³ וגם לא בלמ"ד. וַיֵּאָהֲבָהּ: העמדה קלה ביו"ד למנוע הבלעת האל"ף
החטופה. וַיִּנָּחֶם: במלרע
כה ב וְאֵת-יִקְשֹׁן: היו"ד בקמץ קטן
כה ג וּבְנֵי דָדָן: בזקף ולא ברביע.
כה ד וַחֲנָדָה: הוא"ו פתוחה
כה ח וַיֵּאָסֶף: במלעיל וכן הדבר בכל המקרא כולו כאשר הכוונה לעניין מיתה
כה יא וַיִּבְרָךְ: במלעיל וכן הדבר בכל המקרא כולו
כה יג וּמִבְשָׁם: שי"ן שמאלית
הפטרות חיי שרה מלכים א א א-לא:
ב וַיֹּאמְרוּ לוֹ: טעם נסוג אחור ליו"ד. לֹא־אֲדָנִי: האל"ף כלל אינה נשמעת
ז וַיַּעֲזְרוּ: העי"ן בשווא נח. אֲדָנִיָּה: הנו"ן בחירק חסר והיו"ד אחריה דגושה ובקמץ
יא וַאֲדָנִינוּ: האל"ף נשמעת בחטף פתח.
יד וּמִלְאֲתִי: מלרע הטעם בת"ו
כה יחִי הַמֶּלֶךְ אֲדָנִיָּהוּ: טעם טפחא בתיבת יחִי

¹ המטעים את המ"ם משנה משמעות.

² קורן ואחרים הטעמו בזקף גדול ואין להגרר אחריהם. עיין העתקת העדות מנוסח כתר ארם צובא.

³ הסימון הכפול של הפשטא מוכיח שהטעם באל"ף. והחומשים וה"תיקונים-קלקולים" שמחקו את הפשטא באל"ף ושמו געיא במקומה זי"פ.

ראשון של תולדות:

כה כא וַיֵּעָתֶר: העי"ן בשווא נח. וַיֵּעָתֶר לוֹ: הטעם בעי"ן.

כה כב וַיִּתְרַצְצוּ: צד"י ראשונה בשווא נע ולא בחטף

כה כב וַתֵּלֶךְ לְדֶרֶשׁ אֶת-ה': טעם טפחא בתיבת וַתֵּלֶךְ

כה כג וְלֹאִם מְלֹאִם: בשתי התיבות הלמ"ד בשווא נח ויש להקפיד על הפרדתן

כה ל הַלְעִיטְנִי: הלמ"ד בשווא נח

כה לא וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הטעמים טפחא אתנח; כה לג וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הטעמים מונח (שופר הולך) רביע.

כה לב וְלִמָּה-זֶה לִי: טעם טפחא בתיבת לִי בלבד, אין לצרף לה את המילה 'זה' כאילו כתוב: וְלִמָּה זֶה-לִי

כה לג הַשְּׂבָעָה לִי: טעם נסוג אחור לשי"ן וַיִּשְׂבַּע לוֹ: הטעם לא נסוג

כה לד וַיֹּאכַל וַיִּשְׂתַּי וַיִּקַּם וַיֵּלֶךְ: הראשון והשלישי במלעיל, השני והאחרון במלרע

כו ג וַאֲבָרְכֶךָ: הר"ש בשווא נע וכ"ף סופית דגושה,

כו ד וְהִתְבָּרַכְוּ: הר"ש בשווא נע

כו ה מְצוֹתַי חֲקוֹתַי וְתוֹרָתִי: רבים הקוראים המשתבשים בסיום הקריאה וקוראים כאילו טעם טפחא בתיבת 'חקותי'